

Jan Lind
Administrativa avdelningen
Telefon: 08-508 264 71
jan.s.lind@stockholm.se

Till
Exploateringsnämnden 2011-04-14

Industriprogram för Stockholm. Motion (2011:4). Svar på remiss

Förslag till beslut

1. Kommunstyrelsens remiss av motion (2011:4) av Carin Jämtin (s) besvaras med exploateringskontorets tjänsteutlåtande.
2. Nämnden beslutar om omedelbar justering.

Krister Schultz

Sammanfattning

I motionen framhålls att bostadsbyggandet i Stockholm innebär att arbetsplatser har försvunnit från staden och att förutsättningarna för industriell tillverkning har försämrats. Motionären yrkar att staden tar fram ett industripolitiskt program som bl.a. pekar ut strategiska industriområden att utveckla.

Mot bakgrund av de mål, direktiv och uppdrag som kommunfullmäktige redan har fattat beslut om i form av Vision 2030, översiktsplanen, riktlinjerna för utveckling av stadens företagsområden samt budgeten, anser exploateringskontoret det tveksamt om staden har behov av ett särskilt industripolitiskt program.

Vad gäller de i motionen särskilt nämnda områdena Slakthusområdet, Årsta Partihallar, Västberga och Lunda industriområde vill kontoret framhålla att kommunfullmäktige 2008 godkänt riktlinjer för utvecklingen av dessa och ett flertal andra företagsområden.

Med den näringslivsstruktur som finns i Stockholm och den ökning av framförallt tjänstesektorn som kan förväntas framöver, förefaller det exploateringskontoret

svårt för staden att kunna styra näringslivsutvecklingen enligt den remitterade motionens intentioner. Stadens tillväxt kan innebära att industriella verksamheter i vissa fall får ge vika för andra ändamål.

Samtidigt med omvandlingar av vissa äldre arbetsplatsområden i centrala lägen pågår utveckling och planläggning för ny industriell verksamhet i Högdalens, Larsboda och Skrubba industriområden för att stärka arbetsplatsutbudet på södra sidan av staden.

Bakgrund

Remissbehandlingen

Kommunstyrelsen har den 22 februari 2011 remitterat föreliggande motion till exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, trafik- och renhållningsnämnden, utbildningsnämnden, fastighetsnämnden, Stockholms Stadshus AB och stadsledningskontoret för yttrande senast den 25 mars 2011.

Motionen kan inte föreläggas exploateringsnämnden förrän i april 2011. Kontoret har därför i samråd med rotel I underhand tillställt roteln detta tjänsteutlåtande att ingå i underlaget till kommunstyrelsens utlåtande.

Ärendet

I motionen framhåller Carin Jämtin (s) att bostadsbyggandet i Stockholm innebär att arbetsplatser har försvunnit från staden och att förutsättningarna för industriell tillverkning har försämrats.

Motionären anser att det är möjligt att i samarbete med Stockholms universitet och högskolor utveckla den stockholmska industrin till att bli innovativ och världsledande. Därför behöver Stockholms stad ett industripolitiskt program som bl.a. pekar ut strategiska industriområden att utveckla såsom Slakthusområdet, Lunda industriområde och Årsta Partihallar med Västberga. Nuvarande företag i Slakthusområdet bör enligt motionen ges etableringsförutsättningar i t.ex. Årsta Partihallar med Västberga.

Det industripolitiska programmet föreslås titta på hur industrin i Stockholm kan bli ett föredöme vad gäller hållbara produktionsmetoder, klimatsnåla transporter och god arbetsmiljö.

Motionären yrkar att staden tar fram ett industripolitiskt program och att utvecklingen av industriområden sker i samråd med berörda företag samt de som bor i närheten.

Exploateringskontorets synpunkter

Utvecklingen av näringslivet i Stockholm

De övergripande principerna för Stockholms planeringsorgan att beakta olika perspektiv och intressen och väga dessa mot varandra anges i stadens Vision 2030 och stadens nya översiktsplan.

Vision 2030 – Ett Stockholm i världsklass – tecknar en framtidsbild där Stockholms stad fortsätter växa tillsammans med övriga Stockholm–Mälarenregionen och har ett företagsklimat i världsklass. Enligt visionen finns här allt från internationella storföretag inom högteknologiska branscher till små avknoppningsföretag inom tjänstesektorn.

Vad gäller näringslivsutvecklingen konstateras i 2010 års översiktsplan att Stockholm idag har en näringslivsstruktur som är utpräglad kunskapsintensiv med en stor tjänstesektor. Enligt Framtidsutredningen från 2008 lär tjänstesektorn fortsätta öka under kommande decennier. Översiktsplanens planeringsinriktning härvidlag är bl.a. att skapa goda förutsättningar för kunskaps- och tjänsteintensiva verksamheter och säkerställa ett brett utbud av arbetsplatser i hela Stockholm. Vidare anges att de av kommunfullmäktige i mars 2008 fastställda riktlinjerna för utveckling av stadens företagsområden ska vara en utgångspunkt för den närmare planeringen för respektive område. Det anges också att samarbetet med de lokala företagarföreningarna ska fortsätta.

Enligt det stadsövergripande styrdokumentet ”Näringslivspolitiskt samarbete i Stockholmsregionen 2011-2015”, som beslutades av kommunstyrelsen den 24 mars 2010, är målet att bli norra Europas ledande tillväxtregion. Partnerskapet – Stockholm Business Alliance – anges vara ett exempel på hur kommunerna i regionen gemensamt arbetar för att förbättra de lokala etableringsförutsättningarna och ge bättre service till företagen, så att fler företag attraheras till att etablera sig här och bidra till regionens tillväxt.

Stockholm Business Region AB ska enligt stadens budget leda arbetet med att stärka det samlade näringslivsarbetet och marknadsföringen av Stockholm så att kommunfullmäktiges intentioner och mål uppnås. Bolaget ska bl.a. prioritera insatser för att öka antalet arbetsplatser i ytterstaden samt ta fram en arbetsplatsstrategi för söderort.

Med den näringslivsstruktur som finns i Stockholm och den ökning av framförallt tjänstesektorn som kan förväntas framöver, förefaller det exploateringskontoret svårt för staden att kunna styra näringslivsutvecklingen enligt den remitterade motionens intentioner.

Om staden ska kunna växa i enlighet med gällande mål måste alla tänkbara möjligheter till exploateringar med både nya bostäder och arbetsplatser successivt prövas. Detta kan som anges i den remitterade motionen innebära att industriella verksamheter i vissa fall får ge vika för andra ändamål. Sådan omvandling av äldre arbetsplatsområden har skett och kommer att ske i t.ex. Hammarby Sjöstad, Norra Djurgårdsstaden och Hagastaden.

Samtidigt med dessa omvandlingar pågår arbete med att utveckla och planlägga för ny industriell verksamhet i Högdalens, Larsboda och Skrubba industriområden för att i enlighet med Söderortsvisionen stärka arbetsplatsutbudet på södra sidan av staden.

När det gäller forskning, som i förlängningen kan skapa industrisatsningar, har staden ett tydligt mål att skapa lokaler inom Hagastaden för ett planerat centrum för högspecialiserad sjukvård och världsledande biovetenskaplig forskning för att förbättra människors hälsa – Life Science.

Utvecklingen av vissa företagsområden

Vad gäller de i motionen särskilt nämnda områdena Slakthusområdet, Årsta Partihallar, Västberga och Lunda industriområde vill kontoret framhålla att kommunfullmäktige i sina den 3 mars 2008 godkända riktlinjer för utvecklingen av företagsområdena i Stockholm, angivit hur dessa och ett flertal andra områden lämpligen bör utvecklas. Förslaget till dessa riktlinjer togs fram gemensamt av exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafik- och renhållningsnämnden och Stockholm Business Region AB och kommunicerades även med de företagsgrupper som finns i företagsområdena. Förslaget var också föremål för en omfattande remissbehandling.

Slakthusområdet

Kommunfullmäktiges riktlinjer från 2008 anger följande som lämplig utveckling.

Planeringsinriktningen i översiktsplanen är att tiden får utvisa i vilken utsträckning annan markanvändning kan bli aktuellt i Slakthusområdet. Tills vidare gäller dagens markanvändning.

Härefter har kommunfullmäktige den 21 juni 2010 godkänt Vision Söderstaden 2030. Beslutet innebär att exploateringsnämnden, fastighetsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafik- och renhållningsnämnden samt Stockholms Stadshus AB genom S:t Erik Markutveckling AB har i uppdrag att inleda utrednings- och programarbete för Söderstaden.

Vision Söderstaden 2030 omfattar ett stort geografiskt område från Skanstull i norr till och med Slakthusområdet i söder. Stadens ambition är att här skapa en tätare, mer mångfunktionell stadsmiljö som länkas samman med omkringliggande stadsdelar. Söderstaden ska fungera som Stockholms evenemangs- och nöjesknutpunkt.

Exploateringsnämnden gav därför, i ett utredningsbeslut den 18 november 2010, exploateringskontoret i uppdrag att i ett första skede utreda förutsättningarna för exploatering inom slakthusområdet enligt Vision Söderstaden 2030.

Exploateringskontoret har tillsammans med stadsbyggnadskontoret påbörjat utredningar om slakthusområdets trafikförhållanden, olika miljöfrågor, näringslivsanalys, kulturhistorisk inventering m.m. Enligt kontorens preliminära tidplan ska ett programförslag vara klart under sommaren 2012.

Årsta Partihallar

Kommunfullmäktiges riktlinjer från 2008 anger följande som lämplig utveckling.

Området är lämpligt för transportintensiva verksamheter för leverans av livsmedel.

Exploateringskontoret bedömer att industriområdet Årsta partihallar på sikt kommer att påverkas av utbyggnaden av stadsutvecklingsområdet Årstafältet. För området väster om Åbyvägen där den lite mer småskaliga grönsakshanteringen bedrivs finns för närvarande inga planer på att ändra användningssättet. Delar av det område som ligger närmast parken på östra sidan av Åbyvägen ingår i planprogrammet för en ny stadsdel (ICA:s distributionsanläggning). Området ligger inom den del av staden som i översiktsplanen utpekats som innerstadens expansion, vilket gör att det är svårt att se att industriverksamheten kan vara kvar på lång sikt.

Västberga

Kommunfullmäktiges riktlinjer från 2008 anger följande som lämplig utveckling.

Den västra delen, verksamhetsområdet

I den västra delen av verksamhetsområdet är det lämpligt med blandade verksamheter med tunga transporter.

Den östra delen, terminalområdet

Terminalområdet bör reserveras för transportintensiva verksamheter. Industrispåren behålls till fastigheter i den östra delen av Västberga (närmast anslutningen). Friliggande spårområden skulle kunna användas för företagsutveckling.

Exploateringskontoret bedömer att förslaget i den remitterade motionen att ge de företag som idag finns i Slakthusområdet möjlighet till omlokalisering till Årsta Partihallar och Västberga sannolikt skulle bli förknippat med vissa svårigheter att genomföra. Partihallsområdet och Västberga är i dagsläget mer eller mindre fullt utnyttjat. De tomter som idag finns för industri- och terminaländamål är antingen i privat ägo eller upplåtna med mångåriga tomträttskontrakt. Någon oexploaterad mark finns i princip inte, de få gluggar som återstår är av mycket liten omfattning och i de flesta fall endast möjliga att upplåta under kortare tid på grund av möjliga kommande behov av förändringar i infrastrukturen i området. Värt att nämna är också den i 2010 års översiktsplan uttalade viljan att terminalområdet i Västberga ska värnas i sin nuvarande funktion.

Lunda industriområde

Kommunfullmäktiges riktlinjer från 2008 anger följande som lämplig utveckling.

Den östra delen

Det är lämpligt med en utveckling mot blandade verksamheter i området. I den sydöstra delen närmast bostadsbebyggelsen är det lämpligt med icke störande verksamheter, medan mer störande verksamheter kan tillåtas i den västra delen av området intill terminalområdet. Industrispåren behålls till fastigheter närmast anslutningen. Övriga spårområden skulle kunna användas för exploatering.

Den västra delen

I den västra delen kan transportintensiva och störande verksamheter tillåtas. Krav på skyddsavstånd finns till andra verksamheter. Området får ett attraktivt läge när Förbifart Stockholm byggs. Enligt översiktsplanen finns potential för utveckling av terminalområdet.

Exploateringskontoret konstaterar att Lunda industriområde kan utvidgas något för industri enligt fullmäktiges riktlinjer. Det finns dock svårigheter i form av fornlämningar, närhet till bostadsbebyggelse m.m. Den möjliga exploateringen på gamla järnvägsspår är inte heller problemfri eftersom områdena är mycket smala.

Industripolitiskt program

Mot bakgrund av de mål, direktiv och uppdrag som kommunfullmäktige redan har fattat beslut om i form av Vision 2030, översiktsplanen, riktlinjerna för utveckling av stadens företagsområden samt budgeten, anser exploateringskontoret det tveksamt om staden har behov av ett särskilt industripolitiskt program.

Slut